

Kultur / **Bøger**

Den sandeste Strunge - digtning og virkelighed

Peter Rewers har skrevet biografien Michael Strunge - digtning og virkelighed. Den rammer i visse øjeblikke et præcist følsomt spor, men tynnes under en dominerende fortællerstemme og alt for voldsomme ambitioner.

Sigrid Kraglund Adamsson

Peter Rewers har skrevet en stor biografi om Strunge. Den er flot bundet ind, grundigt researchet, og den vil være det hele. Den ultimative Strunge-biografi. Indledningen til bogen lyder: "At beskrive et menneske er at reducere det. Ambitionen med denne bog er at reducere Michael Strunge så lidt som muligt." Peter Rewers anerkender formens begrænsninger, men erklærer, at han agter at bekæmpe dem. Således bliver biografien en lang, sej kamp imod og med biografien som form. Peter Rewers er fast besluttet. Det kan lade sig gøre at skrive den bedst mulige biografi om Michael Strunge.

Rewers har valgt en stram kronologisk komposition til biografien, og det passer i og for sig godt til historien om Strunges liv og forfatterskab, begge kortvarige og komprimerede. Vi starter i barndommen og bevæger os ind i teenageårene, hvor Rewers uden nåde citerer Strunges personlige breve og noter, før der var et forfatterskab at citere: "Hvis det beregnes ud fra hvor få piger man har kommet sammen med, ja, så skulle jeg være "kanon". Pjat og vrøvl. Tror du måske også at jeg er bøsse. Ha! (overlegen heltelatter)." Det er hele tiden dette bevismateriale, der tager én med videre i Strunges liv. Der er udtalelser fra klasselærere, personlige breve, tegninger, fotografier og en grundig gennemgang af Strunges værker og deres reception, og vi skal forstå, at alt dette bevismateriale repræsenterer Strunges virkelighed.

Den anden centrale dimension af biografien er Rewers' stemme. For mens han har ambitioner om at reducere mindst muligt, skriver han senere i sin indledning: "med tanke på Tolstojs ord om, at hver en hændelse bliver til lige så mange hændelser, som den har vidner, har jeg i forsøget på at skildre Michael Strunges liv gjort mig selv til kronvidne i sandhedens subjektive tjeneste". Den erklæring begejstrer, indtil det opdages, hvad den indebærer. Rewers' stemme viser sig nemlig at være et kommentarspor af svulmende prosa, der bliver bindeleddet mellem bunken af bevismateriale og læseren.

Fortællerstemmen ligner en erkendelse af, at al bevismaterialet ikke er nok til at rumme den dimension af digteren, der gjorde ham til så vigtig en figur i dansk poesi. Rewers kæmper med sin Strunge, der i bevismaterialet viser sig at være fyldt med modsætninger og modsatrettede idéer om sig selv, men helst skal kunne formes til Rewers' egen, mest sande Strunge: "Strunge var begejstret over tilstrømningen af den nye poesi. En åbenbaring på linje med den solrige efterårsmorgen på klubværelset, hvor kroppen ligesom foldede sig om rummet, den store verden strømmede ind på det lille kvistkammer, og blodet fandt nye baner." Rewers' Strunge er en Strunge, der kan løsrives fra sin virkelighed, når han forvandles til digteren Strunge. Hans geni står i forbindelse med verdensånden, og hans psykiske sygdom skrives ikke blot som en tragisk forværring af hans liv, men nærmest en opfyldelse af hans rolle som plaget digter,

hvilket desværre er en forudsigelig og reduktionistisk udlægning af Strunges liv.

Det er nemt at (gen)fortælle historien om, at den unge digters skrøbelige sind både var en velsignelse og en forbandelse, og selvmordet nærmet en pittoresk nødvendighed, men sværere at problematisere det og måske spejle det i omgivelserne, hvilket Rewers nærmer sig, da han citerer et brev fra Inge Gulddal Pedersen til Strunge: "Jeg tror ikke du får det bedre før du lærer at glemme dig selv og lever livet i stedet for at skjule dig bag dine bøger. Ud af skalden og lev for helvede (...) Du må tage ansvaret for dit fremtidige liv og du har også et ansvar over for Cille. Der er ikke andre end dig selv, der kan hjælpe." Brevet står for mig som et af de vigtigste øjeblikke i bogen, men Peter Rewers lader det stå forholdsvist alene, og fortsætter med at idealisere det syge sind som kunstnerisk selvopfyldelse.

De finere øjeblikke udebliver ikke helt. På måske forudseelig vis formår Rewers at røre læseren i små passager med anekdoter om Strunges personlige op- og nedture, især der, hvor den insisterende fortællerstemme drokler en smule ned. Rewers har skrevet en biografi, der minder om en veldrejet Hollywood-produktion med ambitioner og budget i top. Der males med de store pensler, og lidt for mange elementer er sat på formel. Rewers er så ivrig, at han har forsøgt at fortælle alle historierne om Strunge på én gang, og det eneste, der binder dem sammen, er Rewers' fortællerstemme, der mest af alt glimter ved sit fravær i nogle få passager. Mens jeg læser, længes jeg hele tiden efter, at Rewers havde turdet skrive en biografi, der er mere end hele pakken, *en biografi* i stedet for *biografien*.

FAKTA

Michael Strunge
af Peter Rewers
480 sider, 399.95kr
Gyldendal